

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2024-08-19

Innehållsansvar: Kristina Andersson, (krian11), Systemförvaltare

Giltig till: 2026-08-15

Granskad av: Annette Treng Jarlshammar, (anntr2), Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Behörighet för sjuksköterska att dosjustera ordinerat läkemedel i Melior

Förändringar sedan föregående version

Ersätter Behörighet för sjuksköterska att dosjustera ordinerat läkemedel i Melior v 2.

Ändringar sedan föregående version: översyn enligt periodiskt intervall. Redaktionella ändringar.

Bakgrund, syfte och mål

Enligt föreskrift HSLF-FS 2017:37 kan sjuksköterska utan behörighet att ordinera läkemedel ges möjlighet att justera en läkemedelsdos. I Melior finns möjlighet att tilldela en personlig behörighet för sjuksköterskor att dosjustera ordinerade läkemedel. Denna innebär att sjuksköterskan står ansvarig för gjord dosjustering.

Denna rutin beskriver förutsättningar och handläggning av behörigheten.

I föreskrift om ordination och hantering av läkemedel, HSLF-FS 2017:37 står följande i kap 6:

8 § Även om en sjuksköterska inte har behörighet att ordinera ett visst läkemedel, får han eller hon justera doseringen i en läkemedelsordination i de situationer där doseringen är beroende av en patients individuella mål- eller mätvärden.

Doseringen får justeras endast om det är förenligt med en god och säker vård av patienten och den ska göras med utgångspunkt i patientens behov.

När en dosering har justerats ska det dokumenteras i patientjournalen.

18 § Av vårdgivarens rutiner för ordination och hantering av läkemedel ska det framgå vilken kompetens som en sjuksköterska ska ha för att få justera doseringen i en läkemedelsordination i enlighet med 8 §. Även de läkemedel som doseringen får justeras för ska framgå av rutinerna.

Förutsättningar

Ansvar

Verksamhetschefen ansvarar för att alla medarbetare känner till rutinen.

Avgränsningar

Behörigheten kan enbart tilldelas sjuksköterskor.

I Melior kan inte behörigheten begränsas till specifika enheter eller läkemedel.

Sjuksköterska med behörighet att dosjustera ansvarar själv för att dosjusteringar enbart görs inom ramarna för det personliga uppdraget som beskrivs i regional mall 19b: Personligt uppdrag att dosjustera ett ordinerat läkemedel, se nedan.

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

HSLF-FS 2017:37 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården.

Handbok för tillämpning av läkemedelshanteringsföreskriften (HSLF-FS 2017:37)

Riktlinjer VGR för tillämpning av Socialstyrelsens nya föreskrift för läkemedelshantering gällande ordination och delegation

HSLF-FS 2016:40 Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården.

Arbetsbeskrivning

Verksamheten ska i **lokal rutin** beskriva vilka läkemedel som namngiven sjuksköterska kan dosjustera. För varje läkemedel ska anges:

- läkemedelsnamn eller generiskt namn (substansnamn)
- administreringsätt

- vilket mål- eller mätvärde som läkemedlet justeras utifrån, eventuellt anges gränser för mätvärdet som sjuksköterska får justera läkemedelsdos inom
- kompetenskrav hos sjuksköterska för att få dosjustera läkemedlet
- vilken hänsyn sjuksköterska behöver ta till biverkningar som läkemedlet kan medföra vid dosjustering

Rutinen ska ge stöd till sjuksköterskan som ska dosjustera genom att beskriva detaljer i arbets sättet; som i vilka situationer dosjustering av läkemedlet får ske, hur mätvärden ska följas upp och när läkarkontakt ska tas istället för att sjuksköterska justerar dosen på egen hand. Eftersom dosjusteringen ska bygga på en patients individuella värden är det bra om rutinen beskriver enhetens praxis för hur läkare i patientjournal anger i vilket intervall en patient ska ligga.

För mer information se [Riktlinje för tillämpning av Socialstyrelsens nya föreskrifter för läkemedelshantering gällande ordination och delegation 2018-05-04](#).

Dokumentation av dosjustering

När en sjuksköterska har justerat en dosering ska det dokumenteras i patientjournalen. Det är viktigt att dokumenterade uppgifter om dosjustering finns tillgängliga på ett överskådligt sätt i journalen.

Tilldelning av uppdrag

Den regionala mallen [19a: Lokal rutin för att dosjustera ordinerat läkemedel](#) ska användas för verksamhetens lokala rutin. För att säkerställa att regelverket följs, var noga med att fylla i efterfrågad text i de gråmarkerade fälten i mallen.

Innehållet i mallen kan kopieras och anpassas efter behov och läggas in i en styrdokumentsmall för SkaS.

För mer information om hantering av styrdokument se [Styrdokumentprocessen](#)

De sjuksköterskor inom enheten som får justera doser på angivna läkemedel, enligt lokal rutin, ska få ett uppdrag för arbetsmomentet. Använd regional mall [19b: Personligt uppdrag att dosjustera ett ordinerat läkemedel](#). Ansvarig läkare för att tilldela det personliga uppdraget utses av verksamhetschef. Översyn ska göras årligen och dokumentet skrivs om vid förändring. Original förvaras i medarbetares personakt, kopia förvaras på enheten.

När ovanstående dokument är ifyllda och uppdraget är tilldelat kontaktas Meliorförvaltningen på SkaS. Ansvarig chef mejlar namn och vgr-id på aktuell sjuksköterska till melior.skas@vgregion.se med önskan om att personlig behörighet för uppdraget tilldelas i Melior. När behörigheten är tilldelad meddelas ansvarig chef och sjuksköterskan om detta via mejl från Meliorförvaltningen.

Upphörande av uppdrag

Vid upphörande av uppdrag kontaktar ansvarig chef Meliorförvaltningen på SkaS. Ansvarig chef mejlar namn och vgr-id på aktuell sjuksköterska till melior.skas@vgregion.se med önskan om att personlig behörighet för uppdraget avslutas i Melior. När behörigheten är avslutad meddelas ansvarig chef och sjuksköterskan om detta via mejl från Meliorförvaltningen.

Arbetsgrupp

Kristina Andersson, Systemförvaltare, IS IT-enhet

Helén Blom, Systemförvaltare, IS IT-enhet

Susanne Lilja, Apotekare, Sjukvårdsapotek VGR SkaS

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Kristina Andersson, (krian11), Systemförvaltare

Granskad av: Annette Treng Jarlshammar, (annt2), Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-39

Version: 3.0

Giltig från: 2024-08-19

Giltig till: 2026-08-15